

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrta leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, sračen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 10

V Ptuj v nedeljo dne 5. marca 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Prvaški polom na vseh krajih.

Zdaj šele se je izvedelo, da so pri groznemu polomu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani, pri kateremu se gre za več kot dva milijona kron nepokritega dolga — tudi različne slovenske posojilnice na Spodnjem Štajerskem svoje znatne vloge izgubile. Tako so svoje na tisoče in tisoče znašajoče vloge izgubile slovenske posojilnice v Konjicah, Brežicah, Ormožu, Ptuj, Zgornji Radgoni, Vojniku, Vranskem itd. Le posojilnica na Vranskem je vrgla čez 100.000 kron ljubljanskim prvakom v žrelo in je ta denar brzokone izgubljena. Prav hudo pa trpi „zadružna zveza“ v Celju, ki bode vsled poloma v Ljubljani brzokone 300.000 kron izgubila. Nadalje je cela vrsta slovenskih posojilnic na Koroškem hudo prizadetih. Na ta način mora priti tudi v slov. krajih Štajerske in Koroške do žalostnih polomov. Oblast, kje si? Pomagaj vbojim vložnikom posojilnic, da ne pridejo ob svoj denar!

Sredi v polomu.

Slovensko posojilništvo stoji sredi v velikanskem polomu. Ta polom nadkriljuje visoko svoječasne konkurre brezvestno uresničenih konzumnih društev. Vse gospodarsko življenje v slovenskih krajih je hudo prizadeto in na milijone ljudskega premoženja je v veliki nevarnosti.

Torej se jenaše večno prorokovanje prav hitro uresničilo! Pravili smo svoj čas, da je nebovpijoča napaka, ako se denarje ne ostale glas vpijočega v puščavi, psovali in obrekovali so nas zagnjeni prvaški posojilničarji in križali bi nas, ako bi to šlo.

Zdaj pa? Zdaj so postale naše besede žalibog resnične! In hipoma kakor z bengalično lučjo se je razsvetilo brlog prvaških denarnih podjetij. In v vsej grozoti stoji resnica pred nami, da je vse prvaško posojilništvo zidano na pesku, da se mu majejo temelji in podirajo stene.

Zdaj je tudi oblast s kazenskim zakonikom vdarila vmes. Državni pravdnik je uvel del strogo preiskavo, voditelje in revizorje „Glavne posojilnice“ so vrgli v ječo, v kolikor še niso v Ameriko pobegnili. Ali kaj nas to briga! Ako dobijo ti brezvestni, zločinski prvaki tudi par mesecev ali celo par let ječe, — denar, ljudski milijoni so vkljub temu izgubljeni. Kar je napravil svoj čas monsignor Drozd v zavodu sv. Vavra na Češkem, kar sta napravila monsignora Weiss in Kayser na Koroškem, to se je zdaj v slovenskem posojilništvu zgodilo. In pri malemu, gospodarsko šipkemu slovenskemu narodu mora imeti to neprecenljive posledice.

Človek se za glavo prime in se vpraša: kako je bilo to mogoče? Tri vzroki so, ki so ta vražji zločin omogočili: 1) brezvestna lahkomišelnost prvakov; 2) politična zloraba denarnih zavodov in 3) nesramno upanje, da bode v potrebi vlada z našimi davki pomagala!

Ali naj o lahkomišelnosti prvakov še govorimo? Slovenski Vošnjak v Šoštanju si je jemal iz tamošnje prvaške posojilnice toliko denarja, kolikor ga je ravno hotel; bil je dolžnik in „upnik“ v eni osebi, kasir in dolžnik, — in leta dolgo mu je pustilo prvaško predstojništvo tuji denar grabiti. In pri slovenski posojilnici v Celju? Nekateri stari gospodje so dobili debele trebuhe. Pri prvaški zadruzi „Agro-Merkur“ je vodja dr. Žerjav v Afriko izginil, ko je zasrdelo in to bojkotno društvo je prišlo na boben; celo slovenski narodnjaki sami zdaj trdijo, da je bilo gospodarstvo brezvestno in zločinsko. „Zveza slovenskih posojilnic“ ima protipostavne knjige, v katerih se slepari, črta, radira, strani trga, ta „zveza“ sama ne ve, koliko so ji njeni dolžniki dolžni in tuji denar leži tako rekoč po tleh razsipan. Pri „Glavni posojilnici“ v Ljubljani se je leta sem sleparilo s ponarejenimi bilancami. Vodja dr. Hudnik je iz blagajne na milijone tujega denarja jemal, brez da bi koga vprašal. V Ormožu je posojilnica prvakov na psu in cela vrsta slovenskih posojilnic na Štajerskem in Koroškem izgubila bode pri polomu „Glavne posojilnice“ na tisoče kron. Revizorji so morali vedeti za sleparkske bilance in lumparije; ali kot „narodnjaki“ so držali jezik za zobni, kjer so posojilnice „narodnjaške“. Ali ni vse to naravnost brezvestna lahkomišelnost in površnost? Napisali bi o tej stvari lahko cele knjige!

Drugi vzrok poloma je politično zlorabljanje prvaških denarnih zavodov. Že ustanovljeni so ti zavodi iz političnih vzrokov. Kmete in obrtnike se hoče napraviti gospodarsko odvisne od te ali one politične stranke. In kadar se ima ljudski denar v krempljih, takrat se prične tako gospodariti, kakor je „narodna stranka“ v Celju s svojim modrijanom dr. Kokovcom gospodarila. Bankerotne liste se je zastonj tiskalo in dolg je naraščal, dokler ni postala blagajna prazna.

Zdaj pa vpijejo prvaki na vse pretege in

hočejo od države in dežele pomoči. To se pravi: prvaki hočejo, da bi ljudstvo z davki plačalo od prvaških posojilničarjev zagospodarjene milijone. Na Kranjskem imajo klerikalni prvaki v deželnem zboru večino in so že neko postavo sklenili, po kateri bode ljudstvo njih gospodarske grehe poplačalo. V tem tiči morda višek zločinstva brezobzirnega prvaštva.

Tako nam je grozni polom prvaških posojilnic odprl oči in odpira jih vsemu ljudstvu. Izpoznali smo cilje prvaštva; — v politiki so prvaki protiaustrijski in veleizdajalski, v gospodarstvu pa bankeroterji in zločinci! To resnico nam odkriva sedanji polom!

Dopisi.

Vurberg. Na pustni ponedeljek izročili smo materi zemlji truplo vse spoštovanega in pobožnega moža grajskega šaferja Aloisa Pečarja. — Da je bil pokojnik v obče spoštovan pri svojih predpostavljajih kakor tudi pri podložnih, to je pokazal njegov velikanski pogreb, kakoršnega še v Vurbergu ni videti bilo. Pogreba se je vdeležilo vso uradništvo in delavstvo vurberško na čelu mu oskrbništvu grajskega pujskega, društvo doslužnih vojakov z zastavo, katero je grajsko oskrbništvu se pogostilo z pivom. Vdeležilo pa se je pogreba tudi mnogo drugega ljudstva iz domače in tuji župnij. — Pretresljiv bil je prizor na grobu, kjer so zapuščena žena in nje pridni otroci vpili za ljubljanim očetom, posebno ko so cerkveni pevci k sklepu začeli pokojniku en par ginljivih žalostink ni bilo videti suhega očesa; to naj bo zapuščenim v največjo tolažbo, da se bomo pokojnika tudi zanaprej radi pobožno spominjali. Pokojniku želimo toraj večni mir, žalujoci družini pa izrekamo naše največje sožalje. — Župljani vurberški.

Iz Selišč pri Sv. Jurju ob Ščavnici. (Pogreb g. Antona Lasbacher). Dne 17. t. m. se je po naši okolici razširila žalostna novica; naznanilo se nam je namreč, da je tukajšnji občepriljubljeni trgovec in gostilničar g. Anton Lasbacher v Radgoni v bolnišnici umrl. Ostala vdova dala je truplo svojega ljubega moža, katerega je nad vse spoštovala, dne 19. t. m. pripeljati k naši župnijski cerkvi, od kod smo ob 1/3. uri popoldne rajnega spremljali na mirodvor k večnemu počitku. Kako je bil g. Lasbacher, katerega je v najlepši moški dobi (star še komaj 49 let) umorila nemila smrt, široko na okrog spoštoven in priljubljen, kazalo je veliko število krasnih vencev, udeležba domačega in več sosednih veteranskih društev, razne gospode iz Ljutomer, Kapele, Petanjce, v obče pa število prijateljev in znancev iz domače in sosednih župnij. Pri spremstvu svirala je slavna veteranska godba pod vodstvom g. Vogrinca, ob grobu pa zapel domači pevski zbor pod vodstvom g. Kotčeka z zbranimi do srca ginjenimi glasi poslovno pesem „Nad zvezdami“. Vsem skupaj se izreče prisrčna zahvala! Nimamo naloge za slug rajnega popisati, samo s kratkimi besedami hočemo omeniti, da je rajni bil lepega značaja in plemenitih misli. Skrben in marljiv kakor čebelica odprl je pred blizo 25 leti v naši oko-

lici najpred majhno trgovino, potem gostilno in slednjič tovarno cementnih izdelkov. Čeravno brez posebnega kapitala in brez posebne šolske izobrazbe pridobil si je vsled svoje neutrujenosti po poštenem potu lepo premoženje ter bil vzor gospodarjem dela naokrog. V politične prepire se rajni ni hotel mešati; bil je od pet do glave obrtnik in kod taki Nemcem in Slovencem prijatelj. Kod vojak služil je rajni pri topničarjih, kjer si je, kakor je sam kaj rad pripovedal, pridobil temelj svoje izobrazbe. Vojaški stan je čislal nad vse. Kod zvesti državljan in stari vojak je za spomin 60 letnega vladanja presvitlega cesarja pred večimi leti ustanovil pri Sv. Jurju ob Ščavnici vojaško veteransko društvo ter to društvo minulo leto kod načelnik počastil s krasno zastavo, katero je večinoma sam plačal. Nemila smrt, katera je tega podjetnega moža tako zgodaj položila v hladni grob, ni vzela samo utožni vdovi zvestnega moža in otrokom črez vse skrbnega očeta, ampak okolica je zgubila priljubljenega in spoštovanega trgovca, znanci zvestega prijatelja in vojaško veteransko društvo visoko zasluženega načelnika, kateremu naj bi bila zmiraj zemljica lahka!

Žalnoči sosed.

Iz Konjic. (Grdo denunciranje naprednih učiteljev). Kakor znano, vršilo se je 19. p. m. tukaj „Štajerčev“ zborovanje. Politični farji odposlali so kaplana Jurharja kot poročevalca na ta shod. Ta Jurhar pa se je tako nedostojno obnašal, da so ga morali ljudje na sveži zrak postaviti. Vsled tega je hudo razburjen in togoten. Napisal je tedaj za „Slov. Gospodar“ lažnivo poročilo. V tem svojem poročilu napadel je tudi nemškega učitelja g. S., ki je s svojo družino šele kratki čas tukaj. Trdi, da se je ta učitelj shoda udeležil in ga psuje nersramno rer namigava, kakor da bi učitelja deželni šolski svet kazensko prestavil. Komaj je ta članek v „Slov. gosp.“ izšel, ko je bil dotični učitelj že k okrajnemu glavarstvu k raporta poklican. Menda so imeli pri glavarstvu te vislice za učitelja pripravljene vsled naznanila političnih črnosuknežev. Ali g. učitelj S. je izjavil in dokazal, da na dan shoda sploh ni bil v dotični gostilni. Začuden so gledali pri glavarstvu. Ali povedali niso, kdo je g. S. denunciral. Vsled tega je šel g. učitelj naravnost v župnišče in je tam hotel izvedeti ime vohuna. In kaplan Jurhar se je moral tako ponižati, da je svojo zмотo priznal in g. učitelja za odpuščanje prosil. Sramota za duhovnike, ki lažejo in vohunarijo! Sicer pa vprašamo, kdo sme učiteljem udeležbo na shodih prepovedati? Ali so učitelji morda sužnji? Ali bodejo morali tega ali onega duhovniškega fantička za dovoljenje prositi? To je predrznost! Učitelj se sme shodov udeležiti, pa če se ljudje à la Jurhar na glavo postavijo. Učitelji se na shodih vsaj dostojno obnašajo, kaplane Jurharje pa se mora skozi vrata metati.

Iz Gočove. (Po občinskih volitvah.) Tukaj se je naš Vinko sramoval, da bi se od

njega nesla občinska pisarna. Vsled tega oddal je vse enemu odborniku. Ta pa je bolan in je vse skozi okrajno glavarstvo zopet oddal. Zdaj pa je moral stari odbor nekega „provizorja“ določiti, kakor kadar fajmošter umrje. Menda se tudi naš Vinko boji občinske „smrti“. Naš zdajšnji „provizor“, črni klerikalček, pri vinčku večkrat pamet izgubi, kakor so že črnuhi. Tako je mož izgubil pamet v Vinkovi „patent“-gostilni, o kateri smo že poročali. V svoji zmešanosti je „provizor“ razžalil vlega veleposesnika g. Franca Kramberger. Sodnija ga je zato obsodila na 70 kron globe in plačilo sodnih stroškov. Tako se godi velikim klerikalnim modrijanom! Sicer so klerikalci zaradi oddaje pisarne baje rekurirali na namestnijo. Kaj jim vse pomaga? Osmušeni so, blamirani ostanejo! Občani.

Hlapenci pri Sv. Lovrencu v slov. gor. Dne 15. februarja t. l. smo se udeležili v obilnem številu važnega gospodarskega shoda pri velepos. in obč. predst. gosp. Šegula v Hlaponcih, na katerem shodu je predaval o živinoreji ozir. o stavbi vzornih hlevov živinorejski nadzornik gosp. Jelovšek, ter nam je natančno razkazal celo na novo postavljeno Šegulovo stavbo svinjakov, kar smo veselo in občudno na znanje vzeli. Gosp. Jelovšek nam je vse raztolmačil, zakaj morajo biti hlevi ravno tako in ne drugače urejeni, kar smo seveda vsi zborovalci za dobro spoznali, ter je gosp. Šegula in njegovo blago soprogo posebno pohvalil, da sta postavila tako moderne svinjske hleve, ki služijo ob enem tudi živini v zdravje. Ob tej priliki nam je tudi deželni živinorejski inšpektor gosp. Jelovšek razkazal brzoparilnik „Alfa“ ki si ga je gosp. Šegula prejšnjo jesen naročil, ter nam je istega prav toplo priporočil in omenil da je huhanje svinjske klaje v navadnih kottljih le potrata drv in kuga za svinje. Po tem zanimivem, koristnem in podučljivem zborovanju, ki je trajalo precej dolgo, smo se na vabilo gosp. Šegula podali v hišo, v kateri je bil že obed pripravljen, ter smo jedli svinjsko, ki je v omenjenih hlevih rastlo in se okrepčali z dobro vinsko kapljo, ki nam je gosp. Šegula vse brezplačno podaril. Omeniti moram, da smo se na tem shodu zbrali od vseh vetrov in sicer: Iz murskega polja, iz Središke okrajine, od Velike nedelje, iz Luč Solčavskih planin, Iz Ljutomer, iz Petrovč Savinjske doline, Sv. Jakob v slov. gor. iz raznih Ptujskih pokrajin, St. Ilj Saleške doline itd. Tudi v hiši nam je gosp. Jelovšek v našo korist marsikaj podučljivega o živinoreji povedal. Za tem se je še k besedi oglašil najstarejši tukajšnji zborovalec gosp. Franc Pevec velepos. od Sv. Tomaža pri Ormužu, ki je v prijaznih besedah orisal delovanje gosp. Jelovškega v prid slovenskem kmetu. Ob koncu je nastopil vzoren kmetovalec gosp. Vičanski Škerlec od Velike nedelje, ter nam je v jednatih in poljudnih besedah razložil, da preden ko se lotimo stavbe novih in vzornih hlevov in si nabavimo boljše pasmo živine, nam je sveta dolž-

nost si pripraviti dovolj in dobre krme, ter je prav po bratsko podučil, kako si naj malovredne travnike zboljšamo oziroma prin ustarmimo in je s sledečimi besedami zaključil omenitvastva zborovanje: „Vse kar smo slišali danes tja priobč učimo druge, storimo sebi in svoji živini v tem ter rist, drugim v zgled in v spomin današnje živine. dnevu!“

Iz Jesenic. Kakor vsako leto je tudi letos predpust pri nam prav živahen. Jesenice in Savi imajo nič manj kot 30 gostilen (oziroma Duna zeljnov), v katerih vsako soboto in nedeljo v red monika poje. Za preganjanje mačka pa dopisni vsako nedeljo preskrbi kaki kisli ajmohtu. 1. shod naš g župnik Škubic! Tako smo bili sre 2. zopet v nedeljo 19. februarja „katoliški“ 3. na Savi poslušati! Seveda se župnik Škubic živine, upa drugod shode sklicevati kot v njegovem 4. pufanem „ajmohtu“, katerega sedaj tovarni P muzikantje plačujejo. Ne bodemo veliko o tpa jih shodu govorili, ker je bil jako klavern in rali zve nekaj starih babnic je bilo le prav malo mzberejo njih mladeničov navzočih. Prazne otrobe so v pose tili dr. Krek, Škubič, Čebulj in brat njegovim in dar. Na dnevnem redu so bili kakor po drugan vadi pri žlindrijancih, kanoni, milijoni, volkjerse konjske sile, Nemci, itd. Ves ta šmorn je pri varstvi drugi dan v blaženo cunjo „Slovenec“; storgani je bil konec tudi druge maskarade v „katolištih, kem“ delavkem domu! Žnidar Čebulj pripravkmeto sedaj za nove občinske volitve volilne imenitudi p kuje jih kakor Noe barko; vozi tudi sam p K pridno barko in tako bodo volilni imeniki ko želje v decembra t. l. gledali, kakor kak zašmin C frak, kateri je že ležal 10 let v kaki jeseni teh st krojaški barki. Dne 21. februarja smo pa imnost i komisijo za novo ljudsko šolo. Prišel je g. okraverve glavar iz Radovljice, kateremu so potem sekigasse dirali Škubic, žnidar Čebulj. Sklenili so et glasno brez ugovora za zgradbo nove šole i kupiti zemljišča par. št. 262/2 1022 □ klf. 24 K 46 = 25.000 K — od kranjske obrt družbe, in par. št. 263, 1728 □ klf. po 26 nanda, = 44.928 K — od Willmanovih otrok. Ta Prazno bode samo stavbeni prostor za novo šolo s K 69 928, zidanje šole pa 200.000 K. Ker vs slabe kupčije na Savi tovarna samo 1/4 prejšnj nje predpisanih davkov še plačuje, bodo mon ogromne svote prispevati vsi drugi že tak rer občani!!! — Če bosta Škubic in Čebulj še dol Jesenice regirala, pridemo prav gotovo vsi i kant, kakor po kranjskemu finančnemu minist Lampetu cela Kranjska. Vprašamo samo, ali res za to ubogo šolo potrebuje 2750 □ klf. Ali bo res potreba za ta prostor okroglo 70.000 K šteti? No, če boste po tej ceni zemljišča i Jesenicih kupovali, potem bode res potreba, se kakor hitro je še mogoče jeseniški in savi krajni šolski svet na Studenec preseli! Škol da imamo v tem šolskem svetu še nekaj p metnih mož, kakor sta gg. Verweger in Smre rekte Sommeregger! — Na jeseniški šoli nastavljena učiteljica neka novopečena C Willmann. Ta prepoveduje otrokom na S kupovati zvezke v neki prodajalni pod pretve da na Savi se prodajajo zvezki samo za Nemo Za danes ji samo na uho povemo, da naj bo prav ponižna in tiha, ako ne, bo po veliki m samo za blazino še nekaj njenega pirja ostalo — Naročujte „Štajerca“! V vsaki naši gostil mora biti razpoložen „Štajerc“!

Kmetovalcem in živinorejcem

Kuga na gobcih in parkljih je po mnog krajih pozročila živinozdravske odredbe, s katerimi se je promet z živino izredno otežko posebe pa so se marsikje morali prepovedati celo živinski sejmi. Tako ni samo živinorejce otežkočena prodaja živine, večkrat tudi cel onemogočena, ampak tudi živinorejci in oni, se pečajo s pitanjem živine, imajo vsled tega velike težave. Posebno nakup živine za hlev (pitaje ali molžo) je tako zelo težaven, da je treba bati, da v mnogih obratih, ki bi raz kupili živino, ne bo mogoče dobiti dovolj pravočasno živine za hlev. Zato je potrebno, da se poskrbi za to, da zvedo vsi udeleženci pravem času, kdo ima živino za hlev na prodajo ali kdo želi kupiti. Centrala za povnanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), poklican

Kuga.

Grozovito je divjala in še divja v vzhodni Aziji črna smrt kuge. Danes prinašamo zopet tozadevno sliko. Reka Hulan pri od kuge popolnoma uničenem mestu Fudsjadan je zmrznjena. Na led pa se je zmetalo brez reda mrličev na kugi umrlih ljudi. Divji psi in vrane razmesarjajo mrličev. To nam kaže slika.

Pestleichen auf dem Eise des Hulan bei Fudsjadan (Charbin)

in ustanovljena za to, da skrbi za koristi kmetijstva pri vnovčevanju živine, je prevzela nalogo s priobčevanjem ponudb in zahtev posredovati v tem težavnem času med prodajalci in kupci živine. Zato so vsi kmetovalci in pitavci živine, ki hočejo prodati ali kupiti živino za v hlev, vabljeni, naj kolikor mogoče bitro naznanijo na naslov: Centrala za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), Dunaj VIII., Lammgasse 4 ali pa na uredništvo „Štajerca“ v pismu ali na dopisnici sledeče:

1. Ime in naslov,
2. ali hočejo kupiti ali prodati,
3. število glav ponujane oziroma zaželjene živine,
4. nje starost in pasmo.

Prijave lahko pošljejo vsaki posamezno, ali pa jih lahko pošljejo kmetijska društva, zadruge ali zveze za več skupaj naenkrat. Prijave se zberejo in po možnosti hitro priobčijo, navadno v posebnih listih, ki se pošljejo deželnim, okrajnim in krajevnim kmetijskim društvom in zadrugam ter vsem e. k. okrajnim glavarstvom, kjer se razpoložijo na vpogled. Pri okrajnih glavarstvih dobijo te liste pred vsem živinozdravski organi. Po možnosti se bodo priobčile tudi v listih, namenjenih kmetijstvu in razširjenih med kmetovalci. Na zahtevo se bodo te liste poslale tudi posameznim zanimancem.

Kmetovalci so prošeni, naj svoje prijave in želje nemudoma naznani.

Glede nasvetov ali posredovanja se naj v teh stvarih kupci in prodajalci obrnejo naravnost na Centralo za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale) na Dunaju VIII., Lammgasse 4.

Bulgarski kralj.

Danes prinašamo sliko bulgarskega kralja Ferdinanda, ki je 26. februarja svoj 50 letni rojstni dan praznoval. Rojen je bil bulgarski kralj 1. 1861 v Sachsen-

Koburgu. Kmalu je stopil kot buzar v avstrijsko armado, potem pa prestopil v ogrsko. Potem ga je izvolila bulgarska »sobranje« za kneza, lani pa se je sam za kralja zvalil. Oženjen je že drugič.

Novice.

Zaprl so v Ljubljani načelnika „glavne posojilnice“ dr. Hudnika, nadalje „revizorja“ slovenskih posojilnic Jošta, glavnega dolžnika Megliča in nekaj uradnikov. Preiskava se zdaj strogo nadaljuje. Grš se pri polomu posojilnic za milijone ljudskega denarja!

Se en polom? Poroča se iz Rudolfovega, da jo je prvaški vođa, lastnik fabrik za usnjo in opako Anton Hočevar v Ameriko popihal. Zapustil pa je 200.000 kron dolga! Hočevar je bil eden najzagriženejših pravkov. Šele pred par leti podedoval je od očeta 300.000 K in tudi oženil se je bogato. Zdaj pa je vse šlo...

Lepa bakaža! Prijatelj lista nam piše: Kdor je bral zadnji celjski „Narodni list“, mora mu pretrpeti naroden in patriotičen čut. Srbski kralj Peter peljal se je namreč v Rim čez naše dežele ter čez Ljubljano. Kranjski narodnjaki kod „avstrijski patrioti“ so imeli priprave, da bi bili njihovega blaženega Petra veličastno sprejeli ter pred njim na kolena padli. Ali državna oblast je ukrenila, da se je ob času ljubljanski kolo-dvor z vojniki zastražil ter se je ovacije našim pravkom preprečilo. Celjski „Narodni list“ pa to postopanje oblasti kritikuje ter izjavlja, da so

vijo“-klice. — Vsakemu treznemu Avstrijcu mora žolc skipeti nad to predrznostjo! To so „voditelji“ avstrijskih Slovencev, „vrli“ možakarji! V vsaki državi čaka možaka pravična in zaslužena kazen na vešalih; v ti blaženi Srbiji se nesramni morilci prejšnjega lastnega kralja črez svetnike in nebesih častijo. In tej srbski državi nameravajo naši slovenski prvaki vbo go zaslepljeno slovensko ljudstvo priklopiti! Pa ne samo na Kranjskem, temveč tudi na spodnjem Štajerskem lazijo v velikem številu tisti srbski prijatelji, ter ubijajo pri ubogemu zaslepljenem ljudstvu patriotičen čut in ljubezen do preljubne mile domovine Avstrije. Posrečilo se jim ne bo, — kajti na eni strani zasleduje vendar enkrat državna oblast krtovo delovanje te predrzne druhali, na drugi strani ostanemo pa še vendar mi štajerski Slovenci Avstrijci, in nikdar Srbi ali Rusofili! „Lepa bakaža!“ — Objavili smo te priproste besede vrlega kmetovalca, da bodejo naši prvaški nasprotniki vedeli, kako sodi ljudstvo o njih! Proč z veleizdajalskimi hujskači! (Op. uredništva.)

Iz Spodnje-Stajerskega.

V. Sarnitz †.

Iz sv. Lenarta sl. g. prihaja tužna vest, da je vrli veleposelnik in gostilničar V. Sarnitz svojo blago dušo izdihnil. V najlepši starosti 49 let je umrl. In lahko se reče, da ves okraj za tem vzornim sinom štajerske domovine žaluje. Pokojnik je bil eden najpridnejših in najvestnejših gospodarjev, pravi vzor poštenega posestnika. Kot gospodar kakor kot oče in soprog je stal neomadeževan kot trdni značaj. Ali tudi javnosti je svoje moči žrtvoval. Bil je dolgoletni član občinskega zastopa, okrajnega zastopa, požarne brambe, raznih zadrug itd. Po svojemu mišljenju bil je vneti zagovornik napredne stvari in zvesti pristaš naše stranke. Velika je izguba, ki nam jo je smrt tega vrlega moža prizadela. Ali spomin na nepozabljivega pokojnika ne izgine in njegov grob je svetišče za vse, ki so ga poznali in spoštovali in ljubili. Bodi mu lahka zelena gruda domače zemljice, počiva naj v miru in naša ljubezen naj obsenči njegov rani grob!

Slovenska posojilnica v Ptuj čuti tudi že posledice splošnega poloma. Ta denarni zavod je imel sploh vedno prav čuden način gospodarstva. Prav velike svote izdajal je tekem let v politične namene. Njegovi voditelji pa so bili vedno jako neprevidni. Saj je znano, da je ptujška slovenska posojilnica pred par leti velika kausko svoto čez stotisoč kron izgubila. Ali gospodje si ta slučaj niso zapomnili in so bili i zanaprej lahkomišeln. Tako so tudi udeleženi pri sedanjemu groznemu polomu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani. Javnosti sicer še ni natanko znano, koliko bode ptujška slovenska posojilnica pri temu polomu izgubila. Ali na vsak način se gre za precejšne svote, katere bodejo bržkone zopet vložniki plačali. Da se posojilnici v Ptuj slabo godi, dokazuje že dejstvo, da od pove-

duje že posojila. Z drugimi besedami povedano; ptujška posojilnica potrebuje denarja. Upamo, da bodejo mero-dajni gospodje vse potrebno storili, da ne bi vbogi vložniki svoj krvavo prihranjeni denar izgubili...

Poslanec Marckhl, eden najdelavnejših zastopnikov spodnje Štajerske, imel je pri delegacijskem obedu v Budimpešti čast, govoriti s cesarjem. Cesar je vprašal poslanca: Vi ste tudi novi v delegaciji? — Marckhl: Da, Veličanstvo! — Cesar: Čudno, da je toliko novih gospodov. Ali ste tudi v štajerskem dežel-nem zboru? — Marckhl: Ne; v sedanjih raz-merah skoraj pravim: hvala Bogu da ne! — Cesar (s smehljajem): Pa je le obžalovati: v deželnem zboru ostane vse (zaradi obstrukcije!) ležati! — Marckhl: Strasti so zdaj hudo druga na drugo počle. Ali vendar bi izrazil upanje, da bode v doglednem času mogoče, z delom zopet pričiti. Saj vendar razmere v tej stagnaciji trpijo! — Cesar: Imeli ste (na spodnjem Štajerskem) slabo leto? — Marckhl: Do 1908 ni bilo ugodnega vinskega leta. — Cesar: Imeli ste tudi mnogo toče, ki je zla-sti posamezne pokrajine prizadela. Ali se pečate z vremenskim streljanjem; menda ne pomaga dosti? — Marckhl: Vremensko streljanje inauguriral je slovenje-bistriški župan g. Stiger. — Iz tega pogovora vidimo, da se cesar za naše razmere zanima. Vidimo pa tudi, da je sam cesar nasprotnik slovenske obstrukcije v deželnem zboru!

V sv. Lovrencu sl. g. so postali prvaški zagriženci malo-preveč predrzni. Iz usmiljenja smo doslej molčali, ker smatramo glavnega vodjo nadočitelja Farkarja za precej „nervoznega“. Ali ker se ljubljanska „Sloga“ s svojim strupenim jezičkom v domačine zaganja in to že v obeh zadnjih številkah, kjer torej v tem sicer brezpo-membnem lističu čekarijo ljudje, ki imajo toliko masla na glavi, da bi sploh ne smeli na solnce hoditi, hočemo vkljub vsej naši potrpežljivosti malo odgovoriti. V sv. Lovrencu sl. g. so pred par leti šlo s VI. razredom razširili. Potem so napravili stanovanja za šest učiteljev, kar je vse precej tisočakov stalo. Občine so bile v tem oziru hudo prizadete. Znano je pa tudi, kakšno je bilo do zadnjega časa gospodarstvo v krajnem šolskem svetu! Znano je, kako sta Farkaj in Horvat, ta zagrižena prvaška modri-jana, nastopala! Ali naj povemo zopet, kako in kaj? Ali se je že pozabilo, da je delal Horvat s tujim denarjem, kakor svinja z otrobo? Ali se ne vè več, da si je tisočake tujega denarja „izposojeval“ za osebne potreščine, da se je s svojim rokavom že kazenske sodnje obdregnil? Le napredni milosti se ima zahvaliti, da se to ni zgodilo! In skriti se morajo ti prvaki, ako imajo le količik sramu! Seveda, zdaj nekaj časa sem so bili izvoljeni malo bolj strogi šolski udje in šolski načelnik je postal vrli poštenjak posestnik Rebernak. To pa menda grize in peče Farkaj-Horvatovo gospódo, ker so stari časi površnosti, nemarnosti in zapravljanja tujih denar-jev minuli. Nadočitelj Farkaj je preje sam gos-podaril, kakor turški paša. Ali Janez se bode moral zdaj navadeti, da imajo kmetje, ki pla-čujejo, tudi kaj govoriti! Razmere v šoli so po-stale zdaj naravnost nebovpijoče in ljudstvo je hudo razburjeno. Nas končno ne briga mnogo

Srebrna poroka.

Dne 28. svečana t. l. praznovala sta srebrno poroko nadvojvoda Karl Štefan in njegova soproga Marija Tereza, katerih sliki danes prinašamo. Nadvojvoda Karl Štefan je v avstrijski mornarici vice-admiral in je bil 5. septembra 1860 rojen. Oženil se je 28. svečana 1876 na Dunaju s princesijo in nadvojvodinjo Marijo Terezo. Temu zakonu je izšlo 6 otrok.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“.

Zur silbernen Hochzeit des Erzherzogs Karl Stephan und der Erzherzogin Maria Theresia am 28. Februar 1911.

ako nadučitelj Farkaj cele noči kroka in kvarta in popiva; s tem si pač ne bode svoje „neravnost“ odpravil. Ali proti temu protestiramo odločno, da bi se jezo izpuščalo nad nedolžnimi otroci v šoli! Ker se odrasli od prvaške bande ne pustijo zatirati, hoče se otroke mučiti in trpinčiti. Ali potem bi ne bila šola „učilnica“ marveč „mučilnica“. Do krvi se otroke pretepava. In ko so se prišle stranke pritoževati k vrlemu šolskemu načelniku g. Francu Rebernaku ter je ta nadučitelja opozoril na § 419, je Farkaj šele divjati pričel. Svojo jezo je znesel v šoli nad Rebernakovim nedolžnim otrokom (v II. razredu), kateremu se je tako zausnica podelila, da so se sledovi roke še 10 dni poznali. Temu divjaštvu mora biti enkrat konec. Farkaj naj gré v Rusijo za carjevega rablja, naše otroke pa ne pustimo pobijati. Dosedaj nismo hoteli stvar sodnji naznaniti. Čujemo, da je politična oblast prizadevno gospodom učesa navila. Ali prvi slučaj pretepavanja otrok, ki se nam zopet naznani, imel bode sodniške posledice. Toliko javnosti na znanje in neumni zagovornici poštenjakov a la Horvat ter učiteljskih pretepačev „Slogi“ v odgovor. Ali je dovolj? Ako ne, povedali bomo še kaj zanimivega!

Črna kuga v Vurbergu. Prijatelj našega lista nam piše: Morda ste tudi Vi, g. urednik, naleteli kedaj v Gradcu na velikega močnorastlega človeka, ki je vlekel majhen voziček po mestu, za klobukom veliko srpasto rudečo pero, zraven popeval žalostne pesmi lastnega sklada. Voziček bil je nekako podoben onim vozičkom, ki jih prodajajo tukaj Hrvatje na ptujskem sejmu za 3 kronge s kolesi vred. Za njim je drla graška otročad in kričala: „Waldteufel, Waldteufel“. To je bil znani „Grazer Waldteufel“. Ta prikazen bila je jako smešna. — Ednako sem občutil, ko sem slišal, da se je tudi naš ponosni župan ponižal in vlekel enak voziček od svoje hiše k sosedu A. K., cerkvenemu ključarju. Rudečega peresa je manjkalo in popeval ni, sicer bi bila graška podoba pred Vami. Smešno, kaj ne? Da bi le ne bilo tako žalostno, ker peljal je — nekega občinskega reveža. . . Tega ubožca dobil je iz sosedne fare, kjer je doživel 67. leto svojega pobožnega življenja. Bil je 38 krat vodja romarjev na sv. goré, vsak praznik in tudi delavnik molil rožni venec v cerkvi na glas. Iz tega pač sklepam, da je bil pobožen starček. Zato je upal, da bode med pobožnimi vurberskimi ovčami dobro sprejet. Pa glejte! ko so ga spravili pri županu iz voza, hoditi ni mogel več (župana pa slučajno ni bilo doma) prosil je z povzdignjenimi rokami, naj mu grejo po gospoda. Županova tašča, prevzittkarica pri istem, ki je že več siromakov dala dušno oskrbeti, hotela je tudi temu želje spolniti, ko bi ne prišel poprej župan domov. V spremstvu U. D. ogledal si je reveža, nato se zadril nad taščo, češ, „ta še ne bo hin, če pa bo, pa tudi ni nobena škoda; čez to moramo meti sejo, za silo pa ga bomo dali od hiše do hiše“ (kakor vsakega!) Nato je zapregel samega sebe in spravil na zgoraj označeni način reveža k sosedu A. K., cerkvenemu ključarju (seveda brez rudečega peresa). Tam je ukazal: „Za sedaj ga imej vsak po en dan, Horvat pa 4, dokler odbor drugače ne odloči!“ To je tisti Horvat Leopold, ki je „Štajerca“ poslal zadnjič en dopis. Zato mora sedaj štiri dni ubožca imeti. Za njega menda ni to huda kazen, pač pa bi bila za našega predstojnika, ki ga je imel samo čez noč, potem pa za cerkvene ključarje, ker prvi ga je že drugi dan zapeljal na kankolah k sosedu, pri drugem pa sploh ni hotel živeti, ampak tudi prvo noč v hlevu izdihniti (vsled „črne kuge“ umirajo naši ubožci redoma v hlevih!) V nedeljo mu je baje hotel J. K. po gospoda, pa jih ne bi dobil ker so imeli „teater“. V „teatru“ so igrali „Židova krošnja“, ni bilo veliko poslušalcev, pa tudi nič zanimivega. Vendar pripravljajo drugo igro, ki ji pravijo: „duhovska mošnja“, ta bo še manj zanimiva, ker je tak vsakemu znana. Vse to se godi v pobožni občini Vurberg pri županu, cerkvenih ključarjih in enakih. Vsi ti berejo „Slov. slepar“ nò „Gospodar“, nimajo pa pojma o ljubezni do bližnjega. To pač niso „Slogaši“, naprednjaki, narodnjaki, kaj še le „Štajercijanci“. To so vurberski funkcionarji. Po njih delih jih lahko spoznate. . . Opozorimo končno tudi oblast na to čudno „kugo“ v

Vurbergu, da bi jo končno zatrla sebi v čast in občanom v blagor. Gosp. župniku smo tudi že v prvem dopisu izrekli željo, da bi se ogledali s svojo oblastjo te turške razmere, pa nič ni bilo; v odgovor so zadnjič oznanili, da v petek in nedeljo ne morejo na spoved, ker imajo druge posle. To je tako: v petek imajo šolo, v soboto študirajo pridigo, v nedeljo imajo cerkvena opravila in „teatre“. . . Viš-ga, Viš-ga.

Iz Polenšaka prišla je zadnje dni cela vrsta poštenih faranov v naše uredništvo, ki so se vsi kruto pritoževali, kako surovo in neotesano je pričel nastopati tamošnji župnik Podplatnik. Kdo je ta Podplatnik, to vedo naši čitatelji že itak dobro, kajti imeli smo z njim že začasa njegovega kaplanovanja mnogo opraviti. Ko je dobil dobro faro v Polenšaku, postal je malo mirnejši. Ali zdaj mu je menda zopet politična kri zavrela. Župnik je kupil novo obhajilno mizo. To se pravi: kupil jo je, ali plačal jo seveda ni. Zdaj pa zahteva, da naj mi farani skupaj damo. Res so že nekateri ljudje dali. Ali vsi pa nimajo vedno gotovega denarja na razpolagi, kar je pri današnjih kmetijskih razmerah gotovo razumljivo. Zaradi tega pa je Podplatnik zadnje nedeljo na prižnici kar besnel in divjal. Pridigal ni in niti evangelija ni čital. Ali začel je vpiti, zakaj vsi farani ne dajo denarja, da smo farani samo „šnopsarji“ in „faloti“ ter „lumpi“, da smo kmetje taki kot „Mica Kovačeva“, ki je pila, nič plačala itd. Lepe besede od duhovnika v cerkvi, kaj?! Ja, ja, vbogi kmetje pač nimajo toliko denarja, kakor Podplatnik, ki je nekemu paru za eno zaroko računil 19 kron. Kmetje niso „faloti“, ker plačujejo duhovnikom mnogo in še naprej. Pred kratkem je nekdo umrl in ko je prišel sin v farovž praviti, da so oče umrli ter je prosil za zvonjenje, je fajmošter zahteval, da plača naprej. Kmetje niso „šnopsarji“. Vprašamo, kdo se je pa lansko leto pri zbirci v Žamanjcih z mežnarjem Tonetom pri neki hiši tako slivovke napil, da se je vsa nabrana jajca pobilo? . . . Podplatnik nam je raz priznice tudi očital, da hočejo kmetje „na bargo“ pokopani biti. Je pač pozabil, da spada pokopavanje mrličov med krščanske čednosti. Kmetje so pač zemljo za zadnji počitek že davno plačali! Najgrš pa je bilo, da je Podplatnik na prižnici vpil, da farani v Polenšaku niso fajmoštra vredni, ker so baje prejšnjega župnika „v grob spravili.“ Seveda, res je, da so kmetje pokojnika v grob dali. Kaj bi tudi z mrličom? Politični farji seveda niti mrliča ne pokopljejo, ako se jim ne plača naprej. . . G. Podplatnik, kdor seje veter, žel bode vihar!

„V imenu Božjem!“ — to geslo nosi na čelu svojih zavarovalnih polic „Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov“ v beli Ljubljani. Geslo je lepo, ima pa seveda le ta namen, da nezavedne pobožne ljudi na prvaški lim spravi. „V imenu Božjem“ napravi ta kranjska zavarovalnica svoje ne vedno preveč „krščanske“ kšefte. . . Zanimivo je, da ta zavod nemškimi šparkasam hudo nasprotuje in jih menda tudi „v imenu Božjem“ celo bojkotira. Posebno jezo ima ta prvaška zavarovalnica na vrlo, zanesljivo in izborno predpujočo mestno šparkaso v Brežicah. Dokaz temu le sledeči slučaj: Pravni zastopnik neke stranke, ki je iskala posojilo, potreboval

je za obremenjenje nekega objekta potreboval konkurz. Za vinkuliranje. Ali zavarovalnica tega ni lejo dolžna izročiti, ker bi bil ta spis v korist špasa tudi mestne občine v Brežicah določen. Škoda zdaj pravico se je to zgodilo? To postane šele po celi stvari ako se prečita pismo, katerega je ta poštel. V Orrelna prvaška zavarovalnica nekemu po daljši iskajočemu prosilcu dne 9. februarja 1911 asprotnil sala. Dotično predzno pismo se glasi: — Jirni počška hranilnica v Brežicah nam jako nasprotuje. Slepar in vsled tega nismo dolžni v njeno koristilec Vinkulacijo izgotoviti. Zakaj niste šli v svoj čas v slovensko posojilnico; vsaj je vedno več Brežicah, v Krškem jih je več, tudi v Kostanjevici čude sicer je pa sedaj tako že skoro v vsaki faraniem času. Tako stoji torej stvar! Čudno, da ta pravišči. „Vzajemna zavarovalnica“ ni priporočala, „gla je ta posojilnico“ v Ljubljani ali kakšni ednani na ta prvakov obkredeni in zavoženi denarni mizo zago Sicer pa še nekaj, kar se gotovo ne strin. V A geslom „v imenu Božjem“: Zato torej, krdovinc „vzajemna zavarovalnica“ bogvè iz kakih eno in kov na vrlo napredno šparkaso jezi in vreditelje naj bi vbogi slovenski kmetje, ki iščejo krd septen trpeli? Ako ljubljanska zavarovalnica krdlikoval krivico trpi (kar sploh res ni!), naj primesled tega tičnika, ki ji to krivico dela in naj ga krdnja in niji pokliče. Grdo, brezvestno in prav pralnomna pa je, ako se dela od strani te „pobožne“ aredili. varovalnice kredit iskajočim kmetom težakusil. I se jim svoje sovraštvo nalašč kaže. Fejlovcek, kmetje v okolici Brežic, zapomnite si to pojanju! Janje „vzajemne zavarovalnice“ in pokažite V I vaškim hujskačem hrbet! Ako bi bila ta nob. Lo rovalna sploh kakega večjega pomena, no, povalca bi se ji brežiška šparkasa gotovo za njeno slo. Um priganjača primerno zahvalila, — tako pndi, vredno . . . ices v . . .

Iz zgornje Radgone se nam poroča: Tino spo imamo dve posojilnici, eno prvaško in eno Vel fajznovko (Vorschusskasse). Ta rajfajznovka nastal e z bankerotno ljubljansko „Glavno posojilništvu ničesar opraviti in ni bila z njo nikili, da v nobeni zvezi ter tudi ni pri celemu pole. Na v nobenem oziru prizadeta. Pač pa je prizaboroko. prvaška posojilnica, kakor smo v zadnji štega Fra poročali. Na ta razloček opozarjamo javnostležo r

Zahvalite se hujskačem! V Ciršak polnišn se dali nekateri kmetje od prvakov v divje. Sl vrašto proti nemškemu „Schulvereinu“ našo so skati. Ta nahujskana druhal je pri otvrdaj je nemške šole tuje goste z najgršimi psotkoporil napadla. Zato so ti tožbo zaradi žaljenja v Po vložili. Pred mariborsko sodnijo so bili obsoje Vidern stara že zaradi žaljenja predkaznovana poseststal tr Alojzija Hammer na 50 K globe, Jožef Ham S na 20 K globe in Alojzija Hammer mlajša sv. Kr 2 dni zapore. Nahujskance je zagovarjal prvaško zav klerikalni advokat dr. Leskovar. Zdaj naj zahvalijo onim, ki širijo gonjo in sovraštvo naših krajih.

Pošta v sv. Barbari v Halozah. S 1. m com pričela se je v sv. Barbari raznašati po za Gruškovec, Brezovec, Velikagora, Kokos Ankenstein, Dolano, Gradiš, Slatina, Veliki mali Okič, Pohorje, sv. Lizbeto, Majc in Podrbi i. s. dvakrat na teden. Poštne nabiralnike se postavilo v Gruškovec, Brezovcu, Ankenstein Gradiš in sv. Lizbeto.

Prvaški konkurz. Iz Žalca se poroča, da prišel znani prvaški zagriženec E. Ku kee

Vohuni.

Poročali smo že, da so v Lvovu zaprli neko žensko Weber, ki stoji na sumu, da je za Rusijo proti Avstriji špijnila. Ko so jo zaprli, prišel je neki baron pl. Strube, ki je rekel, da je njen ženin in se je hudo zanjo potegaval. Oblasti pa njegovim trditvam o ženski nedolžnosti niso hoteli verjeti in so dale še barona Strube pod ključ. Naša slika kaže oba obdolženca. Preiskava bode dognala, kaj je na tej stvari.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Fr. Weber

Baron von Strube

Zur Lemberger Spionage-Affäre.

ebni sp...
ni hotel...
šparkas...
kakšno...
le jasno...
štena in...
posojila...
1911 po...
- „Nem...
rotuje...
ist kak...
v kabi...
e v Bre...
tanjeva...
ari...
prvaška...
glavni...
lnaki o...
i zavod...
strinja...
kér se...
ih vzro...
kredita...
kakšno...
ime de...
k so d...
prvaška...
zne“ z...
žave in...
Fej! V...
počen...
žite pr...
potem...
o služb...
pa m...

konkurz. Njegovi dolgovi so jako visoki in bo-
dejo dolžniki mnogo izgubili. Kuček je bil svoj
čas tudi lastnik znane žalsko-laške pivovarne, ki
hira zdaj v rokah neke prvaške akcijske družbe.
O celi stvari morda še natančneje govorimo.

V Ormožu je umrl notar g. dr. Geršak
po daljši bolezni. Pokojnik je bil naš politični
nasprotnik. Kljub temu želimo iz vsega srca
mirni počitek!

Sleparski prvaški trgovci. Slovenski zagri-
zenec Viktor Uzen v Braslovčah uresničil je
svoj čas trgovino. Njegovi dolgovi pa so postali
vedno večji in znašali končno 18.000 K. Narav-
nost čudežno je, kako je mogel Uzen v krat-
nem času in v mali trgovini toliko dolga na-
praviti. Ko se je otvoril konkurz, se je opazilo,
da je ta poštnjak neplačano blago proč vozil
in na ta način sleparil. Imel se bode pred so-
dnijo zagovarjati.

V Ameriko jo je popihal krčmar Kureš iz
Podvinc pri Ptuj. Zapustil je jako veliko dolga,
ženo in nepreskrbljene otroke. Kureš je bil eden
voditeljev slovenskih prvakov v ptujski okolici.
V septembrskih dnevih l. 1908 se je posebno
odlikoval v divji gonji proti nemštvi in je bil
vsled tega tudi na daljši zapor obsojen. Prvaška
gonja in narodnjaška politika sta tega moža po-
polnoma pokvarili in za vsako delo nezmožnega
naredili. Zdjade svoje „srečo“ v Ameriki po-
skusil. Kureš je pravi dokaz, kako daleč pride
človek, ki se uda slovensko-narodnemu politiko-
vanju!

V Pivoli so bili g. F. Lebe za župana, gg.
Joh. Lobnig in M. Gratschitsch pa za obč. sve-
tovalca izvoljeni.

Umril je v 82. letu svoje starosti g. Franc
Rudl, oče oskrbnika posestev štajerske hranil-
nice v St. Vidu pri Ptuj. Pokojnik bil je splo-
šno spoštovan in priljubljen. Lahka mu zemljica!

Veliki požar. V Rečici pri Laškem trgu je
nastal ogenj. Pogorelo je troje poslopij, mnogo
pohištva in živine. Gasilci iz Laškega so prepre-
čili, da se ogenj ne razširi.

Napad. V Lendorfu pri Hočah so imeli
poroko. Ko je šel fant Johan Katz domu, sta
ga Franc Marčič in Franc Mikl napadla ter
težko ranila. Storičla sta v luknji, Katz pa v
bolnišnici.

Sleparil je kočar Lipotnik iz okolice Stor.
Ko so ga naznanili, pobegnil je na Nemško. Ali
zdaj je prišel zopet nazaj in se bode v zaporu
pokoril.

Poneveril je delavec Anton Lediger krčmarju
Viderniku pri Konjicah 10 K. Potem, ko je po-
stal trezen, se je sam sodnji naznanil.

Svojo lastno hišo zažgal je Johan Puršič v
sv. Krištofu. Hotel je s tem na sleparski način
do zavarovalnine priti. Ali zaprl so ga.

V plamenih. V Andrečih v slov. gor. je

gorelo pri zakonskih Divjak. Mož in žena sta
pri temu take opekline dobila, da so ju morali
v bolnišnico spraviti. Žena je že umrla.

Uboj. V pretepu je v Belivodi Aloiz Štrigl
Marka Jezaka z nožem tako težko sunil, da mu
je prizadel smrtno rano.

Pobegnil je v Celnici komi Milijan Stanko,
ko je svojemu gospodarju 106 K poneveril.

Povožen bil je v Vidnu 9 letni Jakob Za-
tošek. Voz mu je nogo popolnoma zmučkal.

Alkohol. V Trbovljah je spil delavec Jože
Skomina toliko žganja, da ga je srčna kap za-
dela. Skomina je užival sploh samo kruh in
žganje, da bi za svojo družino več prihranil.

V pijanosti padel je v Ptuj kučijaž Horvat
iz Versteje iz voza in bil hudo ranjen. Konji so
divjali naprej.

Iz ljubosumnosti napadla je v „Narodnem
domu“ v Konjicah neka deklica svojega ljubčka
Bobika in ga z nožem težko ranila.

Obesil se je v sv. Urbanu pri Ptuj po-
sestnik Matija Marinič. Splošno se govori, da je
njegova družina tako slabo z njim ravnala, da
je v obupu šel sam v smrt.

S krampom udaril je v Trbovljah rudar Jože
Maksim tovariša Stoj. Zadnji je smrtnonevarno
ranjen.

Svojo mati ubil je baje Florijan Benko v
Celju. Potegnili so ubito iz vode. Morila so
orožniki v Zidanem mostu vjeli in sodnji oddali.
Benko je vedno od matere denarja zahteval;
kér mu ga ni mogla več dati, jo je umoril in
v vodo vrget. — Sodnijski ogled je dognal, da
je žena utonila, ni pa bila ubita. Preiskava
bode dognala, je-li je sin njene smrti kriv ali ne.

Pazite na deco! V celjski okolici so se
igrali Kostomajevi otroci z užigalicami. Otroku
se je obleka zažgala in je dobil take opekline,
da je dan pozneje izdihnil svojo nedolžno dušo.

Delavsko knjižico ukradel je hlapcu Karlu
Esch delavec Kosmač v Celnici n. Dr. Kosmač
je izvršil že preje več sleparij.

Iz Koroškega.

Ruden. (Ali ljubi Bog res ne mara nemških
užigalic?) Piše se nam: G. župnijski provizor
od sv. Nikolaja, ki je drugače v cerkvi zelo
pobožni možakar, srečal je zadnjič nekega splošno
spoštovanega posestnika; takoj ga je vprašal,
kakšne užigalice („Zündhölzer“) da ima. Dobro-
voljni mož potegnil je škattljico iz žepa in — o
groza, na veliko jezo provizorja bile so to užig-
alice nemškega „Schulvereina“. Provizor je
užigalice ednostavno proč vzel in mu je obljubil,
da mu bode „druge“ dal. No, g. provizor, ako
boste v kupčiji z užigalicami toliko dobička na-
pravili kakor z Vašimi velikimi božičnimi ideja-
mi, potem ne bode dotičniku niti užigalice
povrnili. Škoda je sicer mala in smešna, ali
tako postopanje zoper spoštovanega posestnika
je vendar predrzno. Ali se v lemenatu take izo-
brazbe učijo?

Prevalje. Piše se nam: Dne 12. t. m. se
je vršil na fari „farški mladeniški plesni in pre-
tepni venček“. Policaj črnosuknežev je imel
veliko dela, da je prignal vse farške čopaste
frajlice na ples. Poprej da se je začelo sukat, je
bil v cerkvi Štritofov krščanski nauk, h katerem
je povabil posebno znani kaplan vernike. Ljud-
stvo se je vpraševalo, kaj le bo danes; morebiti
bodo nam povedali, kako se moramo obnašati
pri plesu proti frajlicam? Ura bije dve, kaplan
Štritof vstopi na prižnico in začne v prvi vrsti
prav po kranjski maniri psovat neko nam znano
pobožno žensko. In ko vpije iz cele svoje kranj-
ske duše, začelo se je ljudstvo proti durmi
obračat in na glas smejati; vprašalo se je med
seboj, kaj to pomeni; ženske so pa takoj začele
za usesami se kraspat: to psovanje samo zaradi
tega, ker pobožne ženske ne nosimo čopeja na
glavi; kaplan Štritof vidi le čopaste frajlice rad,
in le te imajo veljavo. Minul je v cerkvi nauk,
povabljeni gosti se podajo na plesni venček.
Sukalo se je na vse pretege; prišla je temna
noč, drva so se začela podirati, farški ploti so
se valili, in čopaste frajlice so zdihovale in škri-
pale; naenkrat nastane „Eifersucht“, padale so
klofute, polena so metali, tekla je kri, in farški
mladeniči so nosili kravate roge na svojih bu-
čah... Kdo je vsega kriv?

Nesreča. V Trbižu se je udaril sodni ofici-
jal Wegnhaidner v neprevidnosti s sekiro po

obrazu. Očale so se mu razbile in je bil pri
temu tako ranjen, da je eno oko izgubil.

Osleparjena dekla. V Maria-Wörthu na
Vrbskem jezero osleparila je natakarka Neža
Čermernik deklo Marijo Zima za več kot 1600 kron.

Mladi tat. V Beljaku so zaprli nekega 15
letnega dečka, ki je na Dunaju blizu 600 K
poneveril.

Pod brzovlak prišel je pri Fürnitzu v Rožni
dolini delavec Anton Rassel. Vlak je nesrečneža
popolnoma raztrgal.

Pogorel je v Hörzendorfu hlev posestnika
Hudelisk. Škode je za 4000 K.

Drvo pobilo je v Leifingu Johana Sadnik.
Ranjen je smrtno nevarno.

Gospodarske.

Držimo v hlevu red! V dobro urejenem go-
vejem hlevu je paziti natančno na sledeče točke:
1. Krmimo vsak dan natančno ob eni in isti uri. Želodec
potrebuje določen čas za prebavljanje krme, in ga tako-
rekoč nadlegujemo v njegovem opravilu, ako ni vsa krma
enkratnega krmjenja še prebavljena, predno sledi novo
krmjenje. Ako pa pokladamo pozneje, kakor je živina
navajena, potem postane ista nemirna vsled čakanja na
krmjenje, začne tuliti in žre potem zelo hlastno, hlasta
kakor pravimo, kar pa živali nikakor ni v prid in korist.
2. Krmo pokladajmo živini v majhnih porcijah, da jo
živali hitro pojedjo in nimajo priložnosti in časa, da bi
krmo z dihanjem ugrele in ovohale ter napravile ne-
užitno. Ne polagajmo torej živini vse krme naenkrat v
jasli, temveč porcio za porcio. Ko je eno porcio in eno
vrsto krme žival pojedla, potem ji dajmo še le drugo
porcio oziroma drugo vrsto krme. Le na ta način do-
sežemo, da bo živali vsa krma enako dobro teknila, ker
ne bo imela priložnosti si izbirati, kar žival vedno dela,
ako ji damo vso krmo naenkrat v jasli. Le po tem
načinu krmjenja smemo pričakovati najboljše izkoriščenje
krme od strani živine. 3. Tam, kjer hočemo večje mno-
žine manj okusne raskave krme*) krmiti v zvezi z bolj
okusno krmo, se priporoča rezati rezanico. 4. Pridatek
soli ne zveča le tek, temveč pospešuje tudi prebavnost
krme, ker zviša tok sokov v krvi in s tem tudi zboljša
tek. Radi tega se priporoča pridatek soli posebno tam,
kjer se naj vrši bolj hitra izmenjava snovi, kakor pri
konjih, pri dobro rejelnih delavnih volih, pri mladi živini
in pri plemenskih živalih moškega spola. Če pa pridamo
preveč soli, potem prisilimo živali, da popijejo mnogo
več vode, s čemur je v zvezi zguba beljakovin, ki so
zelo drage redilne snovi, ki jih dobivajo živali zraven
drugih iz krme; radi tega ne smemo dajati soli v pre-
veliki množini posebno ne pitalni živini. Pridatek krmne
kostne moke ali pa fosforovokislega kladnega apna je
takrat na mestu, ako primanjkuje v krmi za mlado kakor
tudi za drugo žvino fosforove kisline in apna, kar je
neobhodno potrebno za napravo in rast kosti. 5. Potreba
vode je pri živalih sicer že po njih naravi urejena, vendar
pa je pri pitalni živini vse preprečiti, kar bi vtegnilo
povzročiti, da bi mogla piti preveliko množino vode; ni
ji dajati preveč vodene krme in preveč soli. Na preb-
avnost raskave krme vplivajo razne vrste krmnih pri-
datkov različno. Tako na pr. zmanjša večja množina
pokrmjenega krompirja prebavnost raskave krme, vsled
česar nastanejo posebno potem, ako ima raskava že
brez drugega malo beljakovin, kakor slama in pleve,
precejšnje izgube na beljakovinah. Zato ne smejo znašati
suhe snovi v krompirju nikdar več kakor osmi del vseh
suhih snovi v raskavi krmi. 6. Da ohranimo živali v
dobrem rejennem stanju, jih moramo tudi negovati. Sna-
žiti jim je redno vsaki dan kožo, skrbeti je za dobro
suho nasteljo in za zdrav hlevski zrak. Za pitanje živali
je potreben mir v hlevu, preprečiti je vsako vznemirjenje,
ker vsako kretanje in gibanje in telesni napor se vrši
na račun beljakovin in tolsče, ki gredo vsled tega v
zgubo. Prav tako je treba poskrbeti, da ni hlev premr-
zel, pa tudi ne pretopel (ne čez 20° C), ker v obeh
slučajih se pospeši razkrajanje telesne tolsče. Za mlečno
živino velja isto, kakor za pitavno žvino. Vsako naporno
delo teh živali je v zvezi z zgubo zelo vrednih telesnih
sestavnih delov in škoduje nastavljanju tolsče in tvorbi
mleka, v tem ko moramo pri živalih, ki naj nam ko-
ristijo s svojim delom, zadržati vsako nastavljanje tolsče
na ta način, da jih rabimo kolikor mogoče redno za
delo, vsled česar se razvijejo tudi delavne mišice.

(Prim. Gosp.)

*) Pod raskavo krmo razumemo vse vrste sena, slame,
plev s stročjem vred.

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. februarja: 44, 75, 49, 29, 3.
Trst, dne 25. februarja: 26, 25, 81, 11, 83.

Velika napaka je, ako misli mnogo kmetovalcev, da se za-
more pri ovsu tudi brez posebnega gnolja lepe dohodke pridobiti.
Slično kakor pri zinskem žitju r. je, oves tisto polno žitje, ki
je vedno jako hvaljeno za krepko gnojenje z Tomazevo moko,
seveda, ako je treba, v zvezi z gnojenjem s kalijem in dušikom.
Celo v visokih gorah se pri ovsu krepko gnojenje še izplača.

Notica. Pri zdravljenju raznih ran treba se je najbolj na to
ozirati, da se izvrši polno zaceljenje šele tedaj, ako so vsi nezdravi
deli iz rane odstranjeni. Kratko rečeno je potrebno, da se rano
takoj od začetka pred vsako umazanostjo varuje in da se rabi
sredstva, ki hladijo in odstranijo bolečine, ter se na ta način vnetje
prepreči. Staro, dobro, v ta namen posebno primerno domače
sredstvo je splošno znano Praško domače mazilo iz apoteke
B. Fragner, c. k. dvornega liferanta v Pragi, ki se dobi tudi v
tukajšnjih lekarnah. Glej inzerat!

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

je le ena, posnem-
kov pa je več! Zato
pozor! Zahtevajte
in jemljite samo
izvirne zavoje
z imenom

Kathreiner

Samo za frizerje! Pošljem Vam po naročilu Lysoform-tovaren dva zlato okrašena, elegantna porcelanska desinfekcijska aparata popolnoma zastonj. Edino poštnino morate sami plačati. Pišite mi takoj! A. C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschg. 4.

Gotovo govejo juho

najboljsega okusa dajo

MAGGI jeve kocke

à 5 h

Pazi naj se natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso **MAGGIJEVE**. 591

Bolečine odstraniti,

vnetje in umazanos ran preprečiti se zamera le z antiseptično vplivajočim obveznim sredstvom.

Že 40 let sem pokazalo se je omekhujoče, vlažilno mazilo, imenovano **Praske domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obveze. Varuje rane, pomanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospeši zaceljenje ter zdravljenje.

Poslana razpošiljatev vsaki dan.

1 doza 70 h. Pri naprej plačilu 3 K 16 h. se 4 doze, za K 7—pa 10 doz franco na vse postaje avstro-ogrske monarhije pošlje.

Vsi deli embalaže nosijo postavno depozirano varstveno znamko.

Glavna zaloga

939

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni liferanti

apoteka „pri črnemu orlu“

Praga, Kleinseite, ogelj Nerudagasse št. 203.

Zaloge v apotekah Avstro-Ogrske.

Dekle za iztoč

(Schankmädchen),

ki zna dobro računati, sprejme se za detaljno trgovino z žganjem, takoj.

197

Franz Hutter v Ptuj.

Dobro umetni mlin

idoči

na valčke na močni in stalni vodi, samostojna pekarija, z stanovanjem, nova vila 4 sobami, 2 kuhinji, gospodarsko poslopje, lep sadonosnik, travniško in vrtno zemljišče okroglo 3 johi, na spodnjem Stajerskem 8 minut do kolodvora, se takoj proda. Ceni se 17.000 K, pri kupu je 8000 K za plačati, drugo lahko ostane. Vpraša se pri g. Gustavu Kraupa v Šmartnu pri Slov. Gradcu. 189

Častna izjava.

Podpisana Marjeta Potočnik v Rošnji izjavim, da ni res, da bi imel g. Johan Potočnik v Loki z neko dekle otroka. Zahvalnjem se mu da je od tožbe odstopil. — Marjeta Potočnik. — V Ptuj, dne 1. marca 1911. 205

Pozor!

Špecijska trgovina nasproti velike kasarne v Ptuj priporoča frišno zanesljivo **detelno seme** triletno in sedemletno. Dalje priporoča tudi drugo špecijsko blago kakor najboljšo ogrsko moko (melo) itd., vse po prav nizki ceni. Na obilni obisk vabi J. Osenjak, trgovec. 198

Šafer

zmožen nemščine in slovenščine in sposoben v vsakem delu vinogradništva, oženjen, najde trajno službo pri grofa Herbersteina oskrbništvu v Vurbergu pri Ptuj. 199

Ta inserat

ima zanimanje za vsacega izobraženega človeka in i Vi morate vedeti, ako držite kaj na higijeno trupla, da je v Vaši hiši zanesljivo desinfekcijsko sredstvo neobhodno potrebno. Bolezni (kakor šarlah, tifus, kolera, koze, ošpice itd.), rane, nalezljive bolezni, opekline, se najdejo dostikrat. Za desinfekcijo na bolnikovi postelji, za antiseptične obveze ran, oteklin, bul, za irigacijo dam in za preprečenje nalezljivosti, za stalno rabo pri vsaki vrsti desinfekcije, za odstranjenje duha, je najbolj primerni znanstveno opetovano preizkušeni in po celem svetu znani, kot **najboljše** desinfekcijsko sredstvo sedanjosti priznani

LYSOFORM.

Ker vpliva hitro in gotovo, ker se zamore brez škode od vsakogar rabiti, ker diši **prijetno** aromatično, ker **ne** škoduje koži kakor druga desinfekcijska sredstva, ker je pa tudi **jako ceno**, priporočajo to sredstvo večidel zdravniki in se rabi radevoljno v vsaki hiši. V **originalnih steklenicah** (zeleno steklo). Z navodilom za rabo se dobi za **80 vinarjev** ena steklenica à **100 gramov** v vseh **apotekah in drožerijah** monarhije. Napravite poiskus!

Zapomnite, da „Lysoform“ slabi duh in znoj takoj in gotovo odstrani!

Novo! „PFEFFERMINZ-LYSOFORM“
v steklenicah à K 1.60. Konzervira zobe, daje ustam prijetni okus in odstrani hitro ter zanesljivo slabi duh izust.

Podučno, od znamenitega zdravnika spisano knjižico o „zdravju in desinfekciji“ dobite po **kemiku Hubmann, Dunaj XX. Petraschgasse 4**, znanstvenem referentu Lysoform-tovaren, takoj zastonj in franco, ako ponjo pišete.

Gospodom zdravnikom vzorce in literaturo vsak čas zastonj in franco?

Lepe smreke,

60—80 cm visoke

2 vinarja i kos,

odda

Osterberger

pri gihtu
celo v zastarelih slučajih ima namazanje z **Ichtiomentolom** presenetljivi uspeh. 500 zahvalnih pisem, 5 steklenic franco K 6—, 10 steklenic franco 10 K.—. Edina razpošiljatev potom ces. svetn. in apotekarja **S. Edelmanna, Sambor Ringplatz št. 39. 854**

Trgovski učenec

poštenih starišev se sprejme takoj pri **Franz Kavčič, Studenice pri Poljčanah 209**

Sprejme se postiljon,

ako mogoče obeh delnih jezikov zmožen; odkliče se iz službene kavalarije ali artiljerije. Več pove g. **F. Schosteritsch, St Vid pri Ptuj. 204**

Pridni pekovski učenec

z 6 kron mesečne plače se takoj sprejme. Več se izve pri **Jos. Žanko v Selaici ob Dravi.**

Pozor!

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 7-50. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih štirčevljev, usnje, ruj ali črno, galos, kapen-bezac, močno obkovana usnjata tla, velelepe, najnov. falcija, velikost po št. Vsi 4 pari košajo le K 7-50. Pošlje po povzetju C. Grüner, ekspozit čevljev, Krakov št. 306. Zmenjava dovoljena ali denar nazaj. 172

Drvar in žaga!

Proda se in zagini stroj (Geweck) ki potrebuje malo vode. Vzamejo se tudi drvarji za napraviti več sto klastrov drv in ploho v **Enkovich, p. Zellnitz a. d. Drau Josef Iglar. 160**

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenja iz ušes, sumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 2 gld. z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni **772 Apotheke „Zar Sonne“, Jakominiplatz 24, Gradec.**

2 pekovska učenca

se takoj sprejmeta pri L. Lech, pekarni v zgornji Poljskavi; (dohi 6 K na mesec plačila), katera se hoče učit; pridejo sam ponje 7. marca predpoldan k g. Brendiču v gostilno. 174

Grazer Kasse

(r. G. m. b. H.), Graz, Sackstrasse Nr. 14, verleiht Geld — auch in grösseren Pachten — rasch, ohne Vermittlerprovision, ohne Lebensversicherungszwang und ohne Zwang zu Gehaltsvormerkungen bei mässiger Verzinsung gegen Bürgschaft oder gegen Gehaltsabzug mit Lebensversicherung, oder gegen Grundbücherliche oder sonstige entsprechende Sicherheit im Personalkredit-zweigen zur Rückzahlung in Wochenraten (von welchen auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass das Kapital in 5 oder in 10 oder 15 Jahren rückgezahlt wird, im „allgemeinen Zins“ aber in beliebig zu vereinbarenden Frist. Schnellste Erledigung. Auszahlung der Vorschüsse nach Herstellung der Sicherheit sofort Drucksortenversand.

Trezní, zanesljivi **konjski blavec**, obenem prevzalec kruha, zmožen obeh delnih jezikov, se takoj sprejme pri **Joh. Böhm, umetni mlin in pekarija, Fraheim. 163**

Delavci

dobijo posebne cene v vini z rezanim blagom, lom in obleko **Weslak, bor, Draugasse.**

Bencin-motor

stoječ, skoraj nov, ki funkcionira dobro, okoli 8—10 HP, se proda pri **Jos. Bacher, Celje 183 (U. Goritschitzen).**

Hiša z kuhinjo, kletjo, svinjskim hlevom, krajih vrtom med Rajhenburgom in Vidmarjem, pri komisijski in železni cesti se proda za 11 kron. Pojasnila deli g. **Josef Radej**, posestnik gostilničar v **Rajhenburgu. 185**

Lepo posestvo

tik železniške postaje Pesnice pri Mariboru, obstoječe iz 11 a najboljši zemlje kakov sadonosnika, njiv ter lepe zidane in krite hiše s 3 sobami in kuhinjo kakor se ene lesene koč, po ceni in pod lahki plačilni pogoji takoj proda.

Manjše posestvo

ob železniški postaji Pesnici, obstoječe iz 5 oraloj dobrez dobro ohranjene lesene koč se ceni primerno takoj prodaj nudi pod „ugodno prodaja“ Pesnica poste restante.

Lokalni zastopnik

domače zavarovalnice. Ponudbe pod „Pensio fähig“ na anonon ekspedicijski **Jos. Heuber Gradec, Herrengasse 1. 187**

Otvoritev gostilne.

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem v svoji **Slance št. 16 (Teharje)** pri Celju otvoril gostilno. Za dobro pijačo in kuhinjo se bode vedno belo. Za mnogobrojno udeležbo prosi **Karl S. 201**

Ces. kralj. priv. vzajemna zavarovalnica proti požarni škodi v Gradcu.

Oznanilo

o volitvi novih društvenih poslancev.

Ker je potekla šestletna doba, za katero so bili leta 1905 izmed vseh društevnikov ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu izvoljeni društveni poslanci, razpisuje društveno vodstvo sedaj novo volitev in določi 30. sušec 1911 kot zadnji rok za oddajo glasov.

Zato naj se javijo oni društveniki, kateri hočejo glasovati, vodstvu najkasneje do 16. sušca 1911; pozneje došli prijav se po § 111 društvenih pravil ne more več vpoštevati.

V teh prijavah mora biti natančno zaznamovan naslov volica, številka zavarovalne knjižice ali zavarovalnega lista, okraj, in kraj kjer so zavarovane reči.

Na podlagi pravočasnih prijav bo poslalo vodstvo društevnikom, kateri imajo volilno pravico, glasovne listke in izkaznice.

Ti društevniki naj glasovne listke povsem izpolnijo, sami podpisajo, zaprejo in naj jih pošljejo naravnost vodstvu.

Glasovni listki, kateri niso podpisani ali zaprti, oziroma tisti, kateri dojdejo vodstvu po 30. sušcu 1911, niso veljavni.

Vodstvo objavlja v naslednjem določila društvenih pravil, ki se tičejo glasovanja in vabi p. n. društevnike vjdno, naj se vdeležijo volitve.

§ 101.

Pravica voliti društvene poslance je, ali:

- 1) samostojna, ali pa
- 2) skupna

§ 102.

Samostojno volilno pravico imajo oni društevniki, katerih reči so uže najmanj eno leto za znesek 4000 K in sicer v enem volilnem okraju (§ 105) zavarovane.

Društevniki imajo za zavarovalno vrednost od 4000 K do 20.000 K en glas, za zavarovalno vrednost čez 20.000 K do 40.000 K dva glasa in zavarovalno vrednost čez 40.000 K tri glase.

§ 103.

Oni društevniki, ki zaradi svojih premalnih zavarovalnih vrednostij nimajo pravice do samostojne volitve, lahko skupno volijo tako, da oddajo v enem volilnem okraju za skupno zavarovalno vrednost 20.000 K en glas.

§ 104.

Ženske, varovanci in pravne osebe imajo enako volilno pravico kot drugi društevniki.

Oni volijo po svojih pooblaščenjih, po postavnih in oziroma po pravilih določenih namestnikih.

§ 105.

Društevniki, ki imajo pravico voliti društvene poslance za kak okraj, se dele v tri volilne okraje.

V prvi volilni okraj se štejejo vsi društevniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Štajerskem ali pa izven Koroške in Kranjske dežele.

Ti volijo 24 društvenih poslancev.

V drugi volilni okraj se štejejo vsi društevniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Koroškem.

Ti volijo 14 društvenih poslancev.

V tretji volilni okraj se štejejo vsi društevniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Kranjskem.

Ti volijo 10 društvenih poslancev.

§ 107.

Društevniki, ki so se zavarovali v mnogih volilnih okrajih, glasujejo za vsak okraj po prej navedenih določilih in omejenjih.

§ 108.

V zbor voljeni morejo biti le oni društevniki, ki imajo pravico samostojno voliti.

§ 109.

Voljeni ne morejo biti:

- 1) oni društevniki, ki že sodelujejo pri upravi kake druge zavarovalnice proti požaru;
- 2) uradniki društva;
- 3) one osebe ki so v konkurzu, ali pa oni, ki ne morejo voliti v občinski zbor.

Če se kak tak vzrok pokaže pri poslancu še le za časa njegovega poslanstva, neha to poslanstvo samo ob sebi.

§ 110.

Vodstvo priredi volitev, jo razpiše in po uradnih deželnih listih v obeh deželnih jezikih objavi.

Da se volitev laglje vrši, sme upravno svetništvo predlagati za to sposobne osebe; volilec pa se ni treba po tem predlogu ravnati.

§ 111.

Vodstvo spiše onim društevnikom, ki imajo pravico samostojno voliti, in ki so najmanj 14 dni pred volitvijo napovedali, da hočejo voliti, po sestavljenih volilskih imenikih volitvene izkaznice, na katerih mora zaznamovan biti volilni okraj in število glasov, ter razpošlje najmanj 8 dni pred volitvijo te izkaznice in glasovne listke po pošti.

Volilci morajo glasovne listke, katere so od vodstva prejeli, povsem izpolniti, s svojo roko podpisati ter jih zavite še pred dnevom volitve naravnost vodstvu priposlati.

Glasovni listki, ki niso podpisani ali zaviti, ali pa ki so dospeli, ko je čas, da se oddajo, uže pošel, se pri štetju glasov ne vštejejo.

§ 112.

Društevniki, ki so se združili, da skupno glasujejo, morajo to vodstvu naznaniti v dopisu od dotičnih društevnikov s svojo roko podpisanem ter v istem imenovati tudi skupnega pooblaščenca, kojemu se volitvena izkaznica pošlje, da potem on v imenu svojih pooblastnikov glasovni listek izpiše.

§ 114.

Pri volitvah odločuje relativna večina glasov; če so glasovi naspol, tedaj pa, če je treba, žreb.

Če kdo izmed izvoljenih volitve ne sprejme, velja za izvoljenega oni, ki ima za njim največ glasov.

V Gradcu, 5. svečana 1911.

Vodstvo

ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu.

(Potisk se ne plačuje.)

V življenju nikdar več!

Veliko presenečenje!

600 k. za le K 4.—.

Ena krasna pozlač. 36 urna prec. anker-ura z veržico, gre natančno, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kosi najf. robci, 1 prstan za gospode z imit. dragocenim kamenjem, 1 špic za cigare z bernsteinom, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 denarnica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za manšete, 3 prsne gumbce, vse double-zlato s patent-zatvorom, 1 nežni album za slike, obsega 36 najlepših slik sveta, 5 jux-predmetov, veliko veselja za mlade in stare, 1 koristni „Briesteller“, 20 predmetov za korespondenco in še 500 k. div. predmetov. V hiši neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro, ki je že sama denar vredna, košta samo K 4.—. Naslov: Dunajska hiša blaga F. Windlich, Krakova No. P/VIII. NB. Kar ne dopade, denar nazaj. 200

Prav lepi beli

oves za seme,

stara in nova forma, potem grahovo, deteljno seme, se dobi pri

Adolfu Rechnitzer, Ptuj,

poleg železnice.

177

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve užigalice!“ Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptuj.

V življenju nikdar več!
Mesto 16 kron samo 6 kron.

6K

Vsled cenega nakupa v veliki fabriki ur, prodam mojo kovinsko

„Gloria“-srebrno posnemanje remontoar uro

dvójni mantelj, 36 urno izvrstno rem. kolesje, teče v kamenjih, krasno obliše, graviranje z konjem, jelenom, levom ali vapnom, dokler izda zaloga za malenkostno ceno

= 6 kron za en kos =

Primerna „Gloria“ veržica 1 krono
3 leta garancije. — Pošilja po povzetju Ekspozitna hiša ur

Max Böhnell
Dunaj IV., Margaretenstr. 27./25. 1053

Viničar

zastopen in zanesljiv delavec za večji vinograd amerikske podlage, se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri Franz Kavčič, Studenice pri Poljčanah. 208

Šafer,

ki se razume tudi na vinogradniška in kletarska dela, se proti primerni plači sprejme. Več pove upravništvo „Štajerca“. 207

Gostilna

na Glavnem trgu (ob kotu Kirchengasse) v Rogatcu se zaradi družinskih razmer takoj izproste roke pod ugodnimi pogoji proda. Vpraša se pri lastniku g.

Johan Brezinšek.

206

Pridni, delavni

210

kučijaž

se sprejme. Več se izve pri g.

Max Strasschill v Ptuj.

Veliko presenečenje nikdar v življenju več ta prilika
600 kosov samo K 4-20.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z veržico, gré natančno, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kosi najf. robcev, 1 nežni prstan za gospode zim. prav. kam., 1 nežna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz 1 krasn. koljerja iz orient. biser. mod. ženski kinč s patent-zatvorom, 2 eleg. brazletji za dame, 1 par uhanov s patent-haknom, 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 usn. denarnica, 1 par manš. knofov, 3 gradni dublé zlato s patent-zatvorom, 1 veleleg. album za razgledn., najlepši razgledi sveta, 3 smešni predmeti, veliki smeh za mlade in stare, prakt. seznamek ljubavnih pism za gospode in dame, 20 predmetov za korespondenco, in še čez 500 v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 4-20. Pošlje po povzetju ali naprej plačilu dunajska centralna razposiljevalna hiša P. Lust, Krakova, št. 360. NB. Ako se dva zavoja naročita, pri-loži se prima angleško britve. Kar ne dopade, denar nazaj. 208

Pozor pred manjvrednim blagom!

Tomaževa moka

je za vsaki čas in za vse kulture najboljšje in najcenejše gnojilo fosforjeve kisline. Čistost, vsebina na skupni fosforjevi kislini ter na oni, ki se v citronovi kislini raztopi ter tudi fino mlénje pod znakmo

„deteljice“ (Kleeblatt)

„deteljice“ (Kleeblatt)

znane ter v več kot 30 letih rabi najbolj priznane Tomaževe moke se jamči od

prodajalne pisarne fosfatne moke

českých Tomaž-tovaren

Dunaj I., Bauernmarkt 13. 198

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj sušaven kralnice in plinarake hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takej raz-žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

pri Adolfu Wesiak,

Draugasse 4, kupuje se štofe, platno, cajn za postelje itd. znano dobro in poceni. Delavsko perilo in obleke, močni domači izdelek. 195

V Mariboru

Mesto 40 K samo 6 K
Priložnostni nakup
Gamsova brada
pod Jelenovi bradi, nova, zelo lepa, 15 cm dolga, dlaka, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim križem, skupaj samo 6 K. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec gamsovih brad
Fenichel, Dunaj IX, Altmuttergasse 3/123
Mnogo priznanih pisem. 127

Proda se
malo posestvo,
v poljčanski fari, obstoječe iz zidane hiše, pod hišo klet, hlev za goved in svinje, voda pri hiši, njiva, vinograd, sadonosnik, travnišče, log, celo posestvo skupaj, redi se skoz celo leto težka krava. Cena je 3.000 kron. Plačilni pogoji lahki. Kdor je namenjen pod lahkim plačilom kupiti, naj ne zamudi priložnosti. Več izve: **Občinski urad Modraže (Pod št. 57.) Pošta Studenice pri Poljčanah** (za odgovore se prosi znamka). 175

Mesarski učenec
iz dobre hiše se takoj sprejme pri g.
Joh. Luttenberger
v Ptuj.

Garantirano originalna narurna vina.
Štajersko dobro deželno vino K 52—
Štajersko namizno in iztočno vino K 54—
Štajersko krepko vino iz gore K 56—
Terrano rdeče krvno vino, velfino K 60—
Silvanec, beli, fino namizno vino K 60—
Rizling, beli, fino namizno vino K 64—
pri 100 litrih prodaja in razpošilja vinska klet v velikem postopju šparkase
Otto Kuster, Celje na Štajerskem.

Karl Kasper
trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika
PTUJ
priporoča svojo bogato zalogo 225
špecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore ter predmete munice za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd. nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje rafinabast in bakreni vitrijol itd. po **najnižjih cenah.**

C. Ackermann
urur
v Ptuj
priporoča svojo bogato in dobro sortirano zalogo v
urah, zlatem in srebrnem blagu
pod garancijo v najizvrstnejši izpeljavi. Vse v mojo stroko spadajoče blago dobi se pri meni po istih cenah, kakor jih razglašajo veliki razpošiljevalci v svojih cenikih; pri meni se dobi vse po lastni izbiri in prej. šnjemu ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti. 410
Ivan Berna
v Celju, Herrengasse štev. 6
priporoča svojo bogato zalogo obnavl za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tuje izdelka. Gumij za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specializirano prave gorske in lovške čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 617

1000 kron plačila
za take, ki so plešasti in nimajo brade
Elegantno rast brade in las zamore se tekem 8 dni z rabo lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.
Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starih) ponovno v rast.
Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mlad h in starih podov in dam po celim svetu rabi.
Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi dnij in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las. Škodljivost se garantira!
Ako to ni res, plačamo
1000 kron netto
vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašeni in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabili.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.
Cara-Haus, Kopenhagen.
Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekem 12 dnij in z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasti, sem pričel Vas lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezdvomno krepkejša kakor preje. Jaz sem iz lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bom to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš
O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svetli, valčkomo podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko pošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celim svetu, ako se piše na največjo specialno trgovino.
En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.
Cara-Haus, Kopenhagen V. 282, Danski
(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

1 do 2 vinarja prometnih strokov za uro 51 in HP z mojnimi pat.
motorji za surovo olje z visokim pritiskom
(Robol-Hochdruck-Motoren od 16 HP naprej.)
4 do 5 vinarjev pri mojih petrolin-motorjih in petrolin lokomobilih, ter 2-3 HP in tudi stoječih motorjih.
Fabrika motorjev J. Warchalowski
Dunaj III. Paulusgasse 1.
Tisoči motorjev v prometu. Ceniki zastoj. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolin motorji.

Ceno Posteljno Perje in daune
Ena kila sivo, Slisano K 2—, 'pol-belo K 2-80, belo K 4—, prima mehko kot daune K 6—, visoko-prima Slis, najboljša vrsta K 8—, daune K 6—, bele K 10—, prsni flaum K 12—, od 5 kil naprej franko.
Gotove postelje
nlet (nanking) ena tuha, velikost 180x116 cm z dvema blazinoma pod glavo, te 80x38 cm, dovolj polni, z novim sivim, čistim in trajnim perjem K 16—, poldaune K 20—, daune K 24—; tuha sama K 12—, 14—, 16—, blazina pod glavo K 8—, 3-60, 4—, pošlje po povzetju, zavoj zastoj, od K 10— naprej franko
Max Berger, Deschenitz št. 1012, Böhmerwald.
Cenik o matracah, odejah, prevlečkih in vsemu drugemu blagu za postelje zastoj in franko. — Kar ne dopade, se zamenja ali denar nazaj. 678

Svetovno mojsterstvo v industriji
vendar pridobljeno!
Prevezje edine razprade me spravi v polja za le K 490 oferirati elegantno, ekstra amerik. 14 kar. zlato-duble Svic. zepno urno dobro idoeče 36 urno Anker-kolesje prastran z namke „Speciosa“ in je na električni potli vim zlatom prevlečeno. Garancija za pre 4 leta
1 k. K 490
2 k. K 930
Vsaki uri doda se fino pozlačeno verzičico Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. nazaj. — Pošlje po povzetju
E. HOLZER, Krakova, Stradom 182.

Bilančni konto šparkase mestne občine v Brežicah n. S. z dne 31. 12. 1910.

a) glavnega fonda.

H-B. Fol.	A k t i v a	kronska veljava	H-B. Fol.	P a s i v a	kron. velj.
245	Gotovina dne 31. decembra 1910	7.192	75	Vloge interesentov	1.332.6
247	Hipotekarna posojila	1.015.544	27	254 Naprej plačila obrestij	4.6
248	Občinska posojila	36.583	77	258 Davki	
249	Vrednostne efekte	153.770	—	261 Prostovoljni depoti	42.4
250	Konto korenti	20.478	79	198 Kurzna rezerva	2.6
251	Menice (Wechsel)	86.691	63	262 Bilančni konto	6.5
254	Zaostale obresti	22.930	85		
253	Predplački zavarov. premij	810	59		
255	Tiskovine	249	68		
156	Inventar	2.200	—		
260	Prostovoljni depoziti	42.404	68		
	Skupaj	1.388.857	01	Skupaj	1.388.8

b) rezervnega sklada

H-B. Fol.	A k t i v a	kronska veljava	H-B. Fol.	P a s i v a	kron. velj.
72	Hiša šparkase h št. 27	31.400	—	77 Glavni rezervni fond kapital (čisto premoženje)	
68	Vrednostne efekte	29.540	—	I. do leta 1897 narastel	50.7
58	Efektne obresti, višee	834	—	II. od leta 1897 narastel	19.1
61	Glavni fond šparkase			14 Kurzna rezerva	2
	čisti dobiček za 1910	6.506	42		
75	Konto-Korent z glavnim fondom	1.699	81		
	Blagajn. gotovina dne 31/12. 1910.	132	—		
	Skupaj	70.112	23	Skupaj	70.1